

Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tilleg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren fru Vanberg privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag „Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHold: St. Carolus Borromeus-søstrene feirer hundreårsfest. — Pavens rundskrivelse om kommunismen. — Utnevelser. — Hjelp de foreldreløse barn i Spania. — Herhjemme. — Og derute.

1837 - 29. april - 1937.

St. Carolus Borromeus-søstrene feirer hundreårsfest.

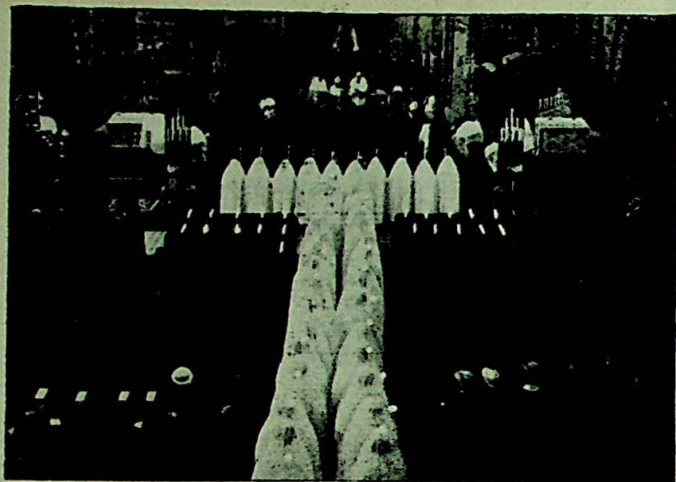
Ikke bare de henimot 2000 Borromeus-søstre, men tallrike venner i Holland, Norge og i det fjerne India sender torsdag den 29. april en inderlig takkebønn op mot Gud på det avholdte søstersamfunds første århundrefest. I den anledning har søstrene utgitt et strålende festskrift på ca. 500 sider. Den Hl. Fader har sendt en særlig velsignelse til de jubilerende søstre. Biskop Lemmens og statsminister Ruys de Beerenbroek har skrevet et forord og vårt Norske sprog mangler heller ikke, men er representert ved en lykkønsning fra fru Undset, som kongregasjonen regner som en av sine beste venner og velgjørere. Å blade i den ypperlig redigerte bok er som å lese i en billedbibel. De tallrike fotografier av de henved 50 sykehus, klostre, vaisenhus, sanatorier og skoler er like mange illustrasjoner til Skriftens ord: «På Dig, Herre, stoler jeg og i evighet blir jeg ikke til skamme — Mangfoldige er Dine undergjerninger — Det svake har Gud utvalgt og det som intet er». Ved å sette sig litt inn i kongregasjonens historie oplever man igjen hvordan den Allmektige fremdeles har en hånd med i styrelsen av verdens gang, og just i de vanskeligste tider kaller «dem som intet er» for å gjenopbygge det ødelagte Guds rike.

I selve revolusjonsåret 1789 så kongregasjonens grunnlegger verdens lys. Som hushjelp kom hun til Maastricht, og så her på sine byturer ruinene av

Onder de Boogen — inngangen til Moderhuset i Maastricht

over 40 ødelagte klostre. Tidlig følte hun trang til klosterlivet. Men i fulle 15 år måtte hun håpe mot håp. Engang gjorde hun sig ferdig til en tur på 500 timer for å melde sig inn i et kvinnekloster. For å herde sig til dette foretagende sov hun bl. a. lenge tid på gulvet! Den 15. aug. 1836 fikk hun endelig i et syn sikkerhet for at hennes bønn efter 15 års smertefull ventetid skulde bønnhøres. Men hvorledes ante hun ikke, da det ikke lenger fantes et eneste kloster i hele omegnen. Omtrent samtidig fattet hennes sogneprest den plan å opprette et slags

Ikledning og profess i Moderhusets kapell.

ordenssamfund. Den 29. april 1837 la Elisabeth Gruyter og en venn fundamentet til den blomstrende kongregasjon hvis århundredfest vi nu feirer.

Hvor vanskelig begynnelsen var kan man se derav at de måtte leie en ovn for 2 øre dagen. Men efter 3 uker viste det sig at denne beskjedne post var alt for stor på budgettet, og ovnen måtte returneres. Hele deres rikdom bestod i deres tillit til Guds forsyn.

Den beste kilde til det første år er merkelig nok politirapportene fra 1837. Myndighetene så med den største mistillit på det frekke forsøk på å opprette et kloster. Tiden var preget av liberalismen og Josefinismens angst for klostre og sådant.

Ingen ringere enn både justis- og innenriksdepartementet, selveste statsrådet og kongen måtte ansøkes. Endelig blev da søknaden innvilget. Men — antallet søstre skulde ikke overstige 25! I Politarkivet finnes mange «hemmelige» og «konfidentielle» rapporter om de to stakkars kvinner. Til og med frynsene på deres drakt vakte politiets mis-tenksomhet. Det blev f. eks. meldt til justisministeren at to personer i en viss drakt offentlig var gått i spissen for et antall barn av kvinnekjønn i en prosesjon.

Med Guds hjelp kjempet de få sig gjennom de første vanskelige år. Om pøbelen i Amsterdam skjelte dem ut, og de blev beskylt for selv å ta de foreldreløses mat og verre, formådde ingen å hindre dem i å gjøre godt. I 1895 kjøpte søstrene det gamle prostiet i Maastricht som med en buegang er forbundet med kirken. Derav Moderhusets navn: «Onder de boogen» d. v. s. Under buene. Hvor mange bønner her er blitt bedt, vet Gud alene, som har velsignet dem. Nutildags teller huset istedenfor 25 — 295 medlemmer av den store klosterfamilie. Husets kapell kunde godt være en katedral hos oss. Flere ganger om året trer her en flokk på 50 unge kvinner kledd i hvitt og med brennende lys i hånden frem til alteret for å ofre sin ungdom og

sitt liv i nestekjærlighetens tjeneste. Blandt disse har det allerede vært noen norske søstre!

Grunnleggerens personlighet preger ennu efter 100 år søstrenes religiøsitet. Det er vel det beste skudsmål hun kan få. Det er den samme grenseløse tillit til Gud Fader! Da Elisabeth Gruyter fikk høre at sognepresten ikke eide en eneste øre til sitt planlagte kloster: «blev jeg så glad at jeg neppe kunde tale ett ord». — En dyp personlig kjærlighet til Gud har i alle de hundre år vært kjernen og hemmeligheten ved søstrenes blide fromhet. Alle som har vært i deres sykehus på Hamar, Molde eller Kristiansund, vet av egen erfaring at søstrene tilbringer ethvert minutt fritid hos Frelseren i deres huskapell. Tiltross for dette opadvendte blikk, er Borromeussøstrene aldri livsfjerne. De har tatt hele den moderne kultur med i det godes tjeneste. Generalforstanderinnen rådfører sig radiotelefonisk med sine nonner i India om grunnleggelsen av et nytt kloster. Sykehusene er alltid i den mest moderne byggestil. Deres pleiersker var de første ordenssøstre som tok sykepleieeksamen. Alle som har vært på besøk i Holland har sett «synet»: en nonne på sykkel! Det var sannsynligvis en fra «onder de boogen» i den ambulante sykepleie eller en søster for social forsyng. Hvis man vil lære administrasjon av et sykehus så gå til Amsterdam hvor Borromeussøstre har en klinikk med 760 senger og 203 søstre. Når en tilfeldigvis får høre at det i sanatoriet Dekkerswald årlig blir utdelt 75000 kommunjoner vet man samtidig at i deres hus blir det sørget både for legeme og sjel.

Litt statistikk beviser tilfulle at den 100 årige ikke mangler vitalitet. I 1927 blev det bygget 1 sykehus og 2 skoler, 1928 — 1 sykehus, 1929 klostre og skoler i India, 1930 — 2 klostre og 1 sykehus i India, 1931 — sanatorium og 1 sykehus. Tempoet er upåklagelig. Som bekjent kom Borromeussøstre i 1923 til Norge og begynte her sin virksomhet under store vanskeligheter. Men de holdt ut. Nu kan de med berettiget stolthet fremvise 2 up to date sykehus i Molde og Hamar og en mindre klinikk i Kristiansund N. Kanskje finnes fremdeles i den nuværende prestegård det historiske hull hvor engang en søster falt gjennom det råtne gulv. Fra dette hull til det strålende bygg som dominerer rosernes by, er det et stort skritt — 12 års tålmodighet, ofre og bønn. Den omstendighet at en søster — moder Fulgentia — av det «Norske kull 1923» for noen år siden blev valgt til kongregasjonens generalforstanderinne, viser tilfulle at søstrene sender sine beste krefter til Norge. Deres virke i vårt land som overalt ellers, finner sted i endrektig samarbeid med prestene, mens søstrene virkelig lever med i menighetens ve og vel. Derfor er den 29. april en festdag for alle våre katolikker i Hamar, Molde og Kristiansund og langt derute i India. Bladet St. Olav's lesere føier alle som én sine lykkønskninger til de mange som i disse dager når våre avholdte Borromeussøstre.

Pavens rundskrivelse om kommunismen.

(Fortsettelse).

Men når vi ser denne masse av trengende som er overveldet av en elendighet som de ikke selv bærer ansvaret for og så ved siden av dem ser så mange rike som adspredde sig uten å tenke på andre, som øder store summer på verdiløse ting, da kan vi ikke la være med smerte å konstatere at ikke alene rettferdigheten er utilstrekkelig hevdet, men at også kjærlighetsbudet forblir uforstått og ikke etterlevet i det daglige liv. Vi ønsker derfor at man ved tale og skrift skal legge an på at dette guddommelige bud, som er det kostelige og avgjørende særkjenne for Kristi sanne disipler, må bli mer kjent. Ved å lære oss i de lidende å se Jesus selv, vil kjærligheten føre oss til å elske våre brødre likesom den guddommelige Frelser har elsket oss, inntil selvfornektelse, ja til å gi vårt liv om det skulde kreves. Måtte man ofte overveie de trøsterike, men tillike fryktelige ord som den høieste Dommer vil uttale på dommens dag: «Kom hit, I min Faders velsignede og arv det rike som er beredt eder fra verdens grunnvoll blev lagt. Ti jeg var hungrig og I gav mig å spise; jeg var tørstig og I gav mig å drikke, jeg var fremmed og I tok mig til eder, — hvad I har gjort for en av disse mine minste brødre, har I gjort for mig.» Og på den annen side: «Gå bort fra mig I forbannede, i den evige ild — ti jeg var hungrig og I gav mig ikke å spise; jeg var tørstig og I gav mig ikke å drikke». — Sannelig sier jeg eder, hvad I ikke har gjort for en av disse minste, har I heller ikke gjort for mig.» (Mt. 25,34—45).

For å være istand til effektivt å komme de fattige til hjelp og for å vinne det evige liv, er det nødvendig å begynne å leve et mer enkelt liv, idet man gir avkall på de fornøielser — hvorav mange er syndige — som verden nu byr på i så rikelig mon. Kort sagt man må av kjærligheten til nesten glemme sig selv «Det nye bud» som Herren kaller budet om den kristne nestekjærlighet innebærer en guddommelig kraft til frelse, og hvis man overholder det trofast vil det i sjelene skape en indre fred og bli et virkningsfuldt botemiddel mot de onder som nu hjemsøker menneskeheten.

Plikter av ren rettfærdighet.

Men for å være helt sann må kjærligheten alltid ta rettferdigheten med i betraktning. Apostelen lærer oss at «den som elsker nesten har oppfylt

loven;» og han forklarer det således: «Ti dette: du skal ikke bryte ekteskapet, du skal ikke slå ihjel, du skal ikke stjele, du skal ikke si falsk vidnesbyrd, du skal ikke begjære og ethvert annet bud, det sammenfattes i dette ord: du skal elske din neste som dig selv.» (Rom. 13,8—9). Eftersom, ifølge apostelen alle plikter kan henføres under kjærlighetsbudet alene, vil kjærligheten også omfatte alle forpliktelser av rettferdighet. Og dersom noen er årsak til at arbeideren ikke får den lønn som han har rettferdighetskrav på, så viser det at vedkommende ikke har den sanne kristne kjærlighet. Arbeideren skal ikke få som en almisse det han i rettfærdighetens navn har krav på. Kjærligheten og rettferdigheten pålegger oss ofte plikter overfor samme person, men det er ikke av den grunn tillatt ved å gi noen gaver av barmhjertighet å undra sig de alvorlige forpliktelser som rettferdigheten alene innebærer. Bevisstheten om deres egen verdighet tilsier arbeiderne å være meget omtålelige med hensyn til andres forpliktelser overfor dem selv.

Vi henvender oss derfor ganske særlig til eder, kristne arbeidsherrer og industridrivende, hvis opgave er blitt vanskeliggjort ved den tunge arv av feil som et urettferdig økonomisk system har efterlatt: tenk på eders ansvar. Det er dessverre alt for sant at en fremgangsmåte som også har vunnet innpass i katolsk miljø har bidratt til å rokke arbeidernes tillit til Kristi religion. Man vilde ikke forstå at den kristne kjærlighet likefrem fordrer at man anerkjenner visse rettigheter som tilkommer arbeideren og som Kirken også uttrykkelig har anerkjent. Hvad skal man tenke om de overgrep hvorved det enkelte steder er lykkedes noen katolske arbeidsherrer å hindre oplesningen av Vår rundskrivelse *Quadragesimo anno* i de kirker som disse hadde patronatsrett over? Hvad skal man si om de katolske industriherrer som ikke har ophørt med å vise sig fiendtlig innstillet overfor en arbeiderbevegelse som Vi selv har anbefalt? Er det ikke sørgelig at man undertiden har misbrukt den av kirken anerkjente eiendomsrett til å berøve arbeideren den rettfærdige lønn og de sociale rettigheter som tilkom ham?

Social rettfærdighet.

Ved siden av den gjensidige rettfærdighet som innebærer motsvarende forpliktelser mellom to per-

soner, har vi den sociale rettferdighet som pålegger arbeidsgivere og arbeidere plikter som de ikke har rett til å sette sig ut over. Den sociale rettferdighet har også til opgave å pålegge et samfunds medlemmer alt det som er påkrevet for det felles vel. Like- som i en levende organisme man sørger for hele legemets behov ved å gi hver del og hvert lem det som trenges for at de kan fullføre sine funksjoner, således må man også i den sociale organisme tilstå hver del og hvert medlem, d.v.s. mennesker som er utstyrt med menneskeverdighet, det som er nødvendig for at de kan fullføre sin sociale opgave og dermed sikre hele samfundets felles velferd. Virkeligjørelsen av den sociale rettferdighet frembringer en intens aktivitet i hele det økonomiske liv, som ved sin orden og fred åpenbarer det sociale legemes sunnhet, aldeles som det menneskelige legemes sunnhet fremgår av det harmoniske og heldbringende samarbeide av de organiske faktorer.

Men den sociale rettferdighet krever at arbeiderne kan sikre sin egen og sin families eksistens ved en passende lønn som setter dem istand til å erverve såpass formue at man derved avverger den nu så utbredte fattigdom, som er en ren ulykke. Man må støtte dem ved et system av privat eller offentlig trygd som kan sikre dem i tilfelle av sykdom og arbeidsløshet og når alderdommen inntreder. Vi gjen- tar her kort og godt den erklæring som Vi gav i rundskrivelsen «*Quadragesimo anno*»: «Den økonomiske og sociale samfundsordning vil først være bygget på sundt grunnlag og nå sitt mål, når den skaffer alle og enhver av dens medlemmer alle de goder som naturen og industrien — likesom den virkelige sociale organisering av det økonomiske liv — er istand til å tilveiebringe. Disse goder må være tilstrekkelige til å tilfredsstille rimelige fordringer til anstendig levemåte og til å kunne heve menneskene op til en tilstand av velvære og kultur, som, dersom man gjør forstandig bruk av disse goder, ikke vil være til hinder for, men likefrem befordre det moralske livs utvikling.

Hvad arbeidslønnen angår, så er det nu mer og mer tilfelle, at rettferdigheten ikke kan bli respektert av hver enkelt medmindre alle inngår overenskomst om å gjennomføre den ved hjelp av institusjoner som knytter arbeidsgiverne sammen, så man undgår en konkurranse som er uforenlig med den rettferdighet man skylder arbeiderne. Det blir da arbeidsgivernes plikt å fremme og støtte disse nødvendige institusjoner som det normale middel til å tilfredsstille rettferdighetens krav. Men så må også

arbeiderne tenke på sine plikter av rettferdighet og kjærlighet overfor arbeidsgiverne. Må de overbevise sig om at det er ved å respektere disse forpliktelser at de på den beste måte kan vareta sine egne interesser.

Og som vi allerede har uttalt i vår rundskrivelse *Quadragesimo anno*, dersom man betrakter det økonomiske liv i sin helhet, er det bare ved et system at faginstitusjoner og institusjoner omfattende flere fag, alle bygget på solid kristen grunnvoll, gjensidig forbundet med hverandre og avpasset etter lokale forhold og omstendigheter forøvrig, d.v.s. det man før kalte korporasjoner at man kan få rettferdighetens og kjærlighetens gjensidige hjelp og støtte til å herske på det økonomiske og sociale område.

Studium og utbredelse av den sociale lære.

For å gjøre denne sociale aksjon mer virkningsfull er det helt nødvendig at man mer studerer og utbrer kunnskapen om de sociale spørsmål — i lys av Kirkens lære og under beskyttelse av den autoritet som Gud har meddelt Kirken. Dersom visse katolikkens handlemåte på det økonomiske og sociale område, har latt tilbake å ønske, så var grunnen ofte den at katolikkene ikke tilstrekkelig hadde satt sig inn i Pavenes lære på dette område. Det er derfor absolutt nødvendig at man innen alle samfundsklasser fremmer social innsikt svarende til de ulike intellektuelle kulturtrin og at man ikke sparer noen omhu eller umake for å skaffe Kirkens lære størst mulig utbredelse, især innen arbeiderklassen. Når folks tankegang blir oplyst av den katolske læres sikre veiledning og viljene søker å etterleve og følge den som en ledetråd for det moralske liv ved samvittighetsfullt å opfylle de mange sociale plikter, da vil man bekjempe den mangel på sammenheng og enhet som Vi så ofte har beklaget og som bevirker at en del mennesker som er tilsynelatende trofaste i å opfylle sine religiøse plikter, samtidig i handel og vandel på arbeidets, industriens og profesjonens område, ved en sørgelig samvittighets- spaltning, har en livsførsel som svarer dårlig til kristendommens krav om rettferdighet og neste- kjærlighet. Derav opstår forargelse for de svake og for de onde gir det et lett påskudd til å bringe Kirken selv i miskredit.

Den katolske presse kan bidra meget til dette fornyelsesarbeide. Pressen kan og bør først og fremst bestrebe sig på så avvekslende og tiltrekken- de som mulig å gjøre den sociale lære mer kjent.

Pressen må gi nøiaktig og tilstrekkelig omfattende informasjon om fiendens virksomhet med opplysninger om de kampmidler som har vist sig å være mest virkningsfulle i de forskjellige land. Videre må den fremsette nyttige forslag og være på vakt mot den list og det bedrag hvormed kommunistene legger an på og allerede har oppnådd å vinne for sin sak mennesker som sikkert er i god tro.

Trygge sig mot kommunismens list.

Vi har allerede ifjor ved vår tale 12. mai insistert på dette punkt, men Vi anser det for påkrevet påny å henlede oppmerksomheten derpå. Til å begynne med viste den hedenske kommunisme sig slik som den er i all sin fordervelse, men man blev meget hurtig klar over at man på denne måte ut-satte sig for å støte folk fra sig. Derfor har den endret taktikk og arbeider nu på å trekke massene til sig ved allslags bedrag, idet det virkelige mål skjules ved at man fremholder tanker som i sig selv er sanne og tiltrekkende. Idet man således har iakt-tatt det almindelige utbredte ønske om fred, har le-derne gitt det utseende av at de var de ivrigste for-kjempere for verdensfreden. Men på samme tid opfordrer de til en klassekamp som har fått blod til å flyte i strømmer og har selv tatt sin tilflukt til ubegrenset oprustning, da de vet at de ikke har no-en indre garanti for fred. På lignende måte opret-ter de foreninger og stifter de tidsskrifter hvis for-skjellige navn og titler ikke inneholder den svakes-te hentydning til kommunismen. Derved håper de å skaffe innpass for sine ideer i miljøer hvor de el-lers vilde ha vanskelig for å vinne fremgang. Ja, de forsøker endog ved falskhet og bedrag å trenge inn i foreninger som er helt igjennem kristne og ka-tolske og uten på minste måte å gi avkall på sine for-dervelige grunnsetninger opfordrer de således ka-tolikkene til å samarbeide på det humanitære og karitative område, idet de undertiden endog fore-slår ting som er helt i overensstemmelse med kris-ten ånd og Kirkens lære. På den annen side dri-ver de hykleriet såvidt at de får folk til å tro at kommunismen i land med sterk kristentro og frem-skreden civilisasjon, vil optre i en mildere skikkel-se, og at den der ikke vil hindre Gudsdyrkelsen, men tvertimot respektere samvittighetsfriheten. Det gis endog dem som, idet de henviser til visse modifikasjoner som er blit innført i Sovjet-Russ-lands lovgivning, fremkommer med den konklusjon at kommunismen står i begrep med å opgi sin kamp mot Gud.

Ærverdige brødre,*) våk over at de troende ikke

lar sig føre bak lyset. Kommunismen er helt igjen-nem ugudelig og man kan ikke på noe område gå med på å samarbeide med den, hvis man vil redde den kristne civilisasjon. Hvis noen ved å bli ledet i villfarelse skulde arbeide på kommunis-mens seier i sitt land, vil de selv falle som det første offer for sin villfarelse. Og jo mer de egne hvor det lykkes kommunismen å trenge inn, utmer-ker sig ved sin kristne civilisasjons alder og stor-het, desto mer ødeleggende vil de «Gudløses» hat vise sig.

Bønn og Bot.

«Men» dersom Gud ikke vokter staden våker vok-teren forgjøves» (Ps. 126,1). Derfor anbefaler Vi eder også, ærverdige brødre som et siste og særdeles mektig hjelpemiddel å fremme og anspore i eders bispedømmer bønnens og den kristne bots ånd. Da apostlene spurte Frelseren hvorfor de ikke hadde kunnet utdrive en ond ånd, svarte Herren: «Dette slags utdrives ikke uten ved bønn og faste.» (Mt. 17,20): Det onde som idag hjemsøker menneskeheten kan ikke bli beseiret uten ved et hellig og verdens-omfattende korstog av bønn og bot. Og vi anbefa-ler ganske særlig de kontemplative ordenssamfund, såvel av menn som av kvinner, at de fordobler sine bønner og ofre, for å opnå for Kirken i de nuværende kamper fra oven en kraftig støtte, ved den uplettede jomfrus forbønn, Hun som for dum knuste slangens hode og som siden alltid har vært de kristnes vern og uovervinnelige hjelp.

Prestene.

Tjenere og medhjelpere for Kirkens sociale virke.

Prestene er i første rekke de tjenere og evange-liske arbeidere som av Kristus er blitt utpekt for det verdensomfattende frelsesarbeide, hvis store linjer Vi nettop har trukket op og for å iverksette de bote-midler som vi i korthet har angitt. Ved et særlig kall er det prestene som under ledelse av hierakiet og ved en sønnlig lydighets forening med Kristi stedfortreder på jorden, har fått den misjon å vedli-keholde troens flamme i verden og inngi de troende den overnaturlige tillid hvormed Kirken i Kristi navn har kjempet seierrikt i så mangen en strid: «dette er den seir som overvinner verden: vår tro» (1. Joh. 5,4).

Og ganske særlig minner vi prestene om den op-fordring som Vår forgjenger Leo XIII så ofte har gjentatt overfor dem om å gå ut til arbeiderne. Vi gjør denne opfordring til Vår og Vi tilføier: «Gå

*) Biskopene.

ut til arbeiderne og især til den fattige arbeider, idet hele til de fattige», etter Jesus og hans Kirkes veiledning. De fattige er nemlig mest utsatt for agitatorenes snarer, idet disse utnytter deres elendige forhold for å opildne dem til misundelse overfor de rike og ophisse dem til med makt å bemektige sig det som livet så urettferdig synes å nekte. Og dersom ikke prestene går ut til arbeiderne for å advare dem mot fordommer og falske læresetninger, blir de et lett bytte for kommunismens apostler.

Vi anerkjenner det store arbeide som er nedlagt i så henseende, især siden rundskrivelsene *Rerum Novarum* og *Quadragesimo anno* og det er med stor tilfredshet Vi hilser den flid og iver som så mange biskoper og prester utfolder, som, med iakttagelse av den fornødne forsiktighet, søker nye metoder for apostolat, bedre avpasset etter de moderne krav. Men alt dette er allikevel for lite for vår tids behov. Når fedrelandet er i fare, da må alt som ikke er strengt nødvendig eller direkte tar sikte på forsvarrets bydende nødvendighet komme i bakgrunnen. I det foreliggende tilfelle må derfor all annen virksomhet, hvor god og vakker den enn kan være vike plassen for den livsfornødenhet å redde selve grunnvoller for tiden og den kristne civilisasjon. Derfor må prestene i sine menigheter, selv sagt uten å forfordele det som den sedvanlige omsorg for de troende forlanger, forbeholde den største og beste del av sine krefter og virksomhet for å vinne tilbake for Kristus og Kirken arbeidernes masser og for å gjennemtrenge med kristent sindelag de miljøer som er mest fremmed for det. De vil i de brede lag finne en gjenklang og forståelse, en uventet rikdom av frukter, som vil lønne dem for nydynkingens tunge strev. Det har Vi sett og det ser Vi i Rom og i mange andre storbyer hvor det så snart som det blir bygget kirker i utkanten danner sig menigheter fulle av iver og hvor man oplever helt underfulle omvendelser blant massene som kun var fiendtlig innstillet mot religionen fordi de ikke kjente den.

Og det mest virkningsfulle apostolat blant de fattige og ydmyge, det er prestens eksempel, det eksempel som ligge i alle de prestelige dyder, som Vi har omtalt i vår rundskrivelse *Ad catholici sacerdotii* (20. des. 1935). Det som vanlig trenges nu det er det lysende eksempel av fattig, ydmykt og uegennyttig liv ved en sann efterfølgelse av den guddommelige Mesters liv. Han som med guddommelig frimodighet kunde erklære: «Revene har huller og himlens fugler reder, men menneskesønnen har ikke

det, hvortil Han kan helde sitt hode». (Mt. 8,20): En prest som virkelig er evangelisk fattig og uegennyttig gjør mirakler av godt blant folket, således som den hellige Vincens av Paul, sognepresten av Ars, Cottolengo, Don Bosco og mange andre. Men en gjerrig og egennyttig prest derimot, som vi også har fremholdt i den ovennevnte rundskrivelse vil, selvom han ikke som Judas styrter sig ut i forrederiets avgrunn, iallfall være en fruktesløs «lydende malm» og en ünyttig «klingende bjelde» (Kor. 13,1) og alt for ofte en hindring for det gode snarere enn et nådens redskap blant folket. Og hvis sekulærpresten eller ordenspresten ved sitt embede har å administrere timelige midler, må han huske at han ikke alene samvittighetsfull må holde sig til kjærlighetens og rettferdighetens krav, men at han også på en ganske særlig måte må vise sig som en virkelig far for de fattige.

Den katolske aksjon.

Efter denne appel til geistligheten, retter Vi en faderlig henstilling til Våre kjære sønner blant legfolket som kjemper i rekkene av den katolske aksjon som er oss så kjær og som Vi ved en annen anledning (12. mai 1936) har kalt «Forsynets særlige hjelp» for Kirkens virke under disse så vanskelige forhold Den katolske aksjon er virkelig et sosialt apostolat eftersom den søker å utbre Kristi rike ikke bare blant individene, men i familiene og i samfundet. Derfor bør den først og fremst bestrebe sig med særlig omhu på å utdanne og forberede sine medlemmer for Herrens hellige strid. Til dette forberedelsesarbeide som nu er mer påkrevet enn noensinde som en nødvendig forutsetning fra en direkte og effektiv aksjon, vil man kunne få god støtte i studiekretser, sociale uker med planmessige foredrag og ved alle lignende tiltak som er istand til å utbre kunnskap om den kristne løsning av de sociale spørsmål.

De stridende i den katolske aksjon som således er vel forberedt og øvet, vil straks bli de første apostler blant sine arbeidskamerater og de vil være verdifulle medhjelpere for prestene i å bruke sannhetens lys og å hindre åndelig og materiell nød i strøk hvor rotfestede fordommer mot geistligheten og en sørgelig religiøs sløvhet har gjort folk uimottagelig for prestenes aksjon. Således kan man, under ledelse av særlig erfarne prester, medvirke til denne religiøse assistanse for arbeiderklassen, som ligger oss så inderlig på hjertet og om vi anser om det mest egnede middel til å bevare disse elskede sønner fra kommunismens bakhold.

Forts.

Utnevelser.

Hs. Høiærverdighet Biskopen har — med Dominikaner-Provinsialenes samtykke — utnevnt velærverdige pater Étienne Henri-Dominique Béchaux til sogneprest ved St. Thorfinns kirke på Hamar med bibehold av hans stilling som Prior for Dominikanerne i Norge og Sverige.

Samtidig har Ordens-Provinsialen utnevnt velærverdige pater Marie Gabriel Vanneufville til Prior for Dominikanerne i Oslo.

Hjelp de foreldreløse barn i Spania.

Cirkulære til leddene i Den Internasjonale katolske kvinnelige.

For å imøtekomme en rørende appel fra den hellige Fader til søstrene av St. Vincent de Paul om hjelp til de foreldreløse barn i Spania, har presidenten for den internasjonale organisasjon for «les Dames de la Charité» latt utsende et cirkulære til sine medlemmer med anmodning om å sette igang en innsamling blandt sine tilsluttede ledd.

Som De vet, er det internasjonale styre for «les Dames de la Charité» tilsluttet vår liga, hvorfor presidenten også har henvendt sig til mig for å få gjort apellen om dette store barmhjertighetsarbeide kjent i størst mulig utstrekning.

Det er av hele mitt hjerte at jeg gir denne anmodning min tilslutning og bringer den hellige Faders appel videre, idet jeg ber Dem anmode leddene i Deres organisasjon om å yde sin skjerv, stor eller liten. Beløpet skal innsendt til:

Missions des Filles de la Charité, 140 Rue du Bac, Paris. (Cheque Postal: No. 143—859 Paris)

med tilføielse: souscription des Dames de la Charité en faveur des Orphelins d' Espagne. Generalpriorinnen for «Missions des Filles de la Charité» har lovet å fordele de innkomne midler på beste måte.

Jeg vil på det varmeste anbefale Dem — av kjærlighet til de fattiges sak — å delta i dette barmhjertighetsarbeide til fordel for de uskyldige og ulykkelige krigsofre, idet jeg ber Dem motta mine mest hengivne hilsner i vår Herre Jesus Kristus.

A. Steenberghe-Engerinng (sign)
President.

Jeg anbefaler varmt ovenstående appel, idet jeg ber om at den ikke må være kommet forgjeves til oss. Selv det minste bidrag kan sendes til frk. Maria Müller adr. Kiellands Fabrikker, Tøyen gt. 31, Oslo. De innkomne beløp vil så samlet bli sendt ovenstående adresse.

Oslo, 2. april 1937.

Anna Bonnevie

Formann i N. K. K. F.

P.S. Saken er blitt forelagt for Hs. Høiærverdighet Biskopen og nettop nu erfarer jeg at det er Biskopens ønske at det kommer bidrag fra alle menigheter til denne innsamling.

Herhjemme.

Oslo. M. U. L. hadde et meget interessant møte i klubblokalet torsdag 14. april. Søster Marie Solum holdt foredrag for oss om rårbehandling og vi fikk demonstrert en meget nyttig kunnskap i hvordan vi skal legge forbinding, kompress o.s.v. Det sier sig selv at vi var meget taknemmelig og meget interesserte og vi vil gjerne ha fler av slike belærende møter. Etterpå hadde vi som vanlig meget koselig selskapeleg samvær til vi sluttet kl. 22,30.

E. M. S.

Oslo. N. K. K. F.s aftenunderholdning — til inntekt for ungdommens utdannelsesfond — 11. og 14. april fikk god søkning og bragte en pen inntekt som takket være komiteens iherdige arbeid kan fores til en allerede forholdsvis anselig sum. — De opptredende i «Rosa og Rosita» høstet stormende bifall og Hr. Hjalmar Kristensen som foredrog noen vakre fiolinstykker, akkompagnert av den alltid beredvillige frk. Kjelstrup blev også lønnet med sterkt bifall. Den utloddede gjenstand blev vunnet av O. 65.

Stabekk. St. Olavs Forbunds lokalledd, Stabekk, hadde foredragsaften den 8de ds. Da foredragsholderen frk. Østenstad dessverre var blitt syk, hadde pastor Mæsch stillet sig til disposisjon. Etter at motet som vanlig var åpnet med Olavshymnen ønsket formannen, hr. O. Melbye, velkommen og ordet blev gitt til pastor Mæsch som talte om «Det hedenske Rom». Foredraget blev ledsaget av mange vakre lysbilleder. Vi fikk se oldtidens mest imponerende byggverk Colosseum, hvor gladiatorne kjempet, og tusener frydet sig over det redselsfulle skuespill, hvor martyrene led døden for sin tro, og hvor nu — 1922 — under den eukaristiske kongress, den hl. messe blev lest og tusener mottok den hl. kommunion.

Pastoren talte videre om Forum Romanum, — Engelsborg, bygget som gravmæle for keiser Hadrian, senere festning, nu museum. Avgudstempler som var omdannet til kirker og klostre. Via Appia med alle de både hedenske og kristne monumenter. Calixtuskatakombene m. fl.

Foredraget blev fulgt med største interesse og efter avsyngelsen av «Fast skal min dåpspakt evig stå», samledes man om et festlig kaffebord. Det vakte stor glede både hos vår sogneprest og de øvrige tilstedeværende at vår «gamle» sogneprest, pastor Bzdyl, var vår gjest.

B. S.

Arendal. 16. april i året 1209 avla den Hl. Frans av Assisi, sammen med sine første disipler, sine hellige løfter for pave Innocentius III og fikk den mundtlige godkjennelse av regelen. Våre tertiarer i Arendal feiret dagen ved høitidelig fornyelse av professløftet. Den hl. messe blev frembåret av vår sogneprest Pater Leo v. Eekeren for den tredje ordens medlemmer i Skandinavia. Skoleguttene Arthur Nilsen og Carl Øystein Hansen ministrerte. Kirken var pyntet med

vakre blomster og tendte lys. Ved Franciskus statue var der for anledningen også særlig vakkert pyntet. Felleskommunion for tertiarerne, samtidig som også andre gikk til den hl. kommunion. Gudstjenesten blev endmere høinet ved søstrenes vakre sang. Efter den hl. messe blev Veni Creator lest, hvorefter sognepresten holdt en kort, men meget god preken om professløftets betydning for vårt åndelige liv og dets vekst. Han minnet oss om at selv i livets vanskeligste stunder, under fristelser og sorger vilde vi ha en mektig trøst og styrke som tertiarer i tredje orden — en hjelp for oss i kampen hernede, — og hvis vi trofast oppfylte våre pålagte plikter her på jorden, gav han oss, på Guds vegne, løfte om Det Evige Liv. Derefter ba han oss om inderlig å takke Gud for den store nåde der var blitt oss tildel. — Mens samtlige knelte ved kommunionen avla prefekten Sr. Antonia Uglund på alles vegne professløftets fornyelse. Det gledet oss meget å motta den pavelige velsignelse. Høitideligheten blev avsluttet med sakramental velsignelse. — Efter kirkens store høitidelighet et kort men hyggelig samvær med en liten forfriskning i foreningslokalet. — Vi takker Pater Leo for den iver og kjærlighet, hvormed han gjør våre gudstjenester og tredje ordens møter så høitidelige. Vi er så taknemmelige over å være Moderkirkens og St. Franciskus' barn.

P. B.

Molde. En skjønn og minnerik høitidelighet fant sted søndag den 11. april. To av menighetens barn, Hedwig Ellingsen og Theresia Lubbe mottok for første gang den hellige kommunion. St. Sunniva kapell var nydelig pyntet med de deiligste påskeliljer, og den benk, hvor førstekommunikantene skulde sitte, var betrekket med rødt klede. De to småpiker kom festkleddet med hver sitt pyntet brendende lys i prosesjonen med høierverdige Monsignore Wittle og pater Hunen samt søsteren inn gjennom kirken. Det var et så skjønt syn at jeg aldri glemmer det. Jeg kan kun si, at Monsignor Wittle vet på alle måter å sette toppen på all festlighet når han arrangerer noe. Da man var kommet til sine plasser blev salme no. 194 sunget. Av hjertet innåndet vi hver stavelse av den skjønne salme. Først gikk de to hedersgjester til kommunionen, etterpå gikk vi øvrige. Alt var så skjønt jeg finner dessverre ikke setninger pene nok. Tilslutt sang vi salme 202, første og siste vers. Fyllt av lykke gikk vi ut av kirken og mottok fra alle sider de hjerteligste lykønskninger. I prestegården var vi buden til festdekket bord. — Så en hjertelig hilsen fra oss alle.

Askepott.

Tromsø. — Palmesøndag utførte kirkekoret under ledelse av pater Kunz, Kristi lidelseshistorie 4-stemmig, med norsk tekst. For anledningen hadde man assistanse utenfra av herr Berg Jenssen, som med dyp, vakker bass utførte Kristus-partiet, og hr. Korn. Johnsen som hadde den store, krevende tenorsolo evangelisten. Pater Kunz utførte vakkert partiet Pilatus og dessuten var der mindre soloer for Petrus, yppersteprestens tjener og dørvoktersken. Koret sang vakkert og kraftig folket, og helhetsinntrykket var mektig og gripende. Pasjonen blev sunget igjen Skjærtorsdag under andakten kl. 6, og begge ganger var kirken stuvende full. Blandt tilhørerne merket man sig flere av byens sang- og musikkinteresserte. Pater Kunz har utført et godt og iherdig arbeid under innøvelsen, og strevet blev da også lønnet ved den utmerkede fremførelse.

Skjærtorsdag og 1ste påskedag mottok så godt som hele menigheten den hl. kommunion. 1. påskedag forretet hs. høierverdighet prefekt Starke for første gang pontifikalmessen, assistert av sognepresten, pater Rusche, og pater Kunz. Efter messen meddelte hs. høierverdighet den pavelige velsignelse. Messen skjærtorsdag blev frembåret for menigheten og 1. påskedag for prefektet.

Søndag 11. april var menighetsmøte i forsamlingslokalet, arr. av St. Olavs-forbundet, med kåseri og lysbilleder av lokalledets formann, hr. Kaare Krane, om en reise i Sveits. Efterpå var det selskapeleg samvær. — Hs. høierverdighet holdt en anslående tale til menigheten og manet til utholdenhet i det gode; spesielt la han oss på hjertet katolikke-

nes plikt til å helligholde Herrens dag ved å overvære den hl. messe. I vakre ord minnet han avdøde fru Petrea Hansen som den gode katolikk, og stilte henne som et eksempel på troskap mot Gud og Kirken.

P. B....

— og derute

Konnorsreuth. Skolen i Konnorsreuth har alltid hatt et stort kors i sitt klasseværelse like siden den blev bygget i 1886. Imidlertid fikk den ifjor en ny lærer som tok det ned og anbragte et ganske litet kors på dets plass under påskudd av at det store «forstyrret» undervisningen. Han tok det med hjem og skjønt der gang på gang av menigheten reistes krav om å få det tilbake ignorerte han dog alle anmodninger. Man gikk da til direkte aksjon idet en stor skare mennesker søndag 28. februar efter høimessen marsjerte til lærerens bolig og bad om å få korset utlievert. Efter mange utflukter og tilkallelse av både gendarmer og vebnet tollgrensefolk måtte læreren gi sig og korset kom tilbake på sin gamle plass.

København. Torsdag 15. april blev det nye St. Annæ Hjem på Amager høitidelig innviet av biskop Brems. Det er et gamlehjem av betydelige dimensjoner, hvor pensjonærene passes av 10 St. Hedvigssøstre. Initiativet er av i sin tid tatt av pater Klar og den utmerkede byggeleder har vært arkitekt Hall Olafson. Bl. a. rummer bygningen også et meget vakkert kapell.

Newcastle. På et katolsk akademikerstevne i Newcastle holdt en av de mest kjente engelske førere, Mc. Gucklin, en opsigtsvekkende tale, hvori han med ettertrykk påpekte den katastrofale fare som Englands stadig synkende folkemengde representerer. «Hvis der ikke inntreffer noe uventet vil befolkningen om 30 år være reducert med en fjerdedel og om 100 år være skrumpet inn til 5 millioner mens vi nu er 44½ million. Da den nuværende generasjon har sløifet barneværelset vil den neste generasjon kun ha gamle å sørge for. Skolelærerne vil utgjøre størsteparten av de arbeidsløse. Kun den katolske livsanskuelse vil kunne redde England, hvor kistene nu er mange fler enn vuggene.»

Dublin. Som bekjent er befolkningen i Irland for største delen meget fattige, men ikke desto mindre kunde kassereren for det irske katolske forbund meddele forleden at der i løpet av det siste år var sendt 21000 Pund Sterling — altså ca. 2 millioner kroner — til det pavelige verk for propagandaen i Rom til fordeling blant de oversjøiske misjoner.

Misjonspressen. Britisk-India innehar rekorden hvad misjonspressen angår. For landet's 3,860,000 katolikker utgis der 176 blade. Så følger Kina med 113 blade for 2,818,000 katolikker. — Hollandsk-India med 45 for 1,445,000 katolikker. Indo-Kina med 24 for 1441 000 katolikker. Afrika har 59 misjonsblade og Stillehavsdistriktene 19. Tilsammen finnes der 539 misjonsblade med et samlet oplag på 104 000 000 eksemplarer, som tjener den katolske propaganda. Det år 1927 i Rom opprettede Fidesbyrå offentliggjør hver uke misjonsefterretninger fra 500 korrespondenter på fem språk.

Redaktør: Mgr. I r g e n s.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri — Oslo.